

TARIM DIŞI İŞSİZLİKTE DÜŞÜŞ DEVAM EDİYOR

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Ayşenur Acar***

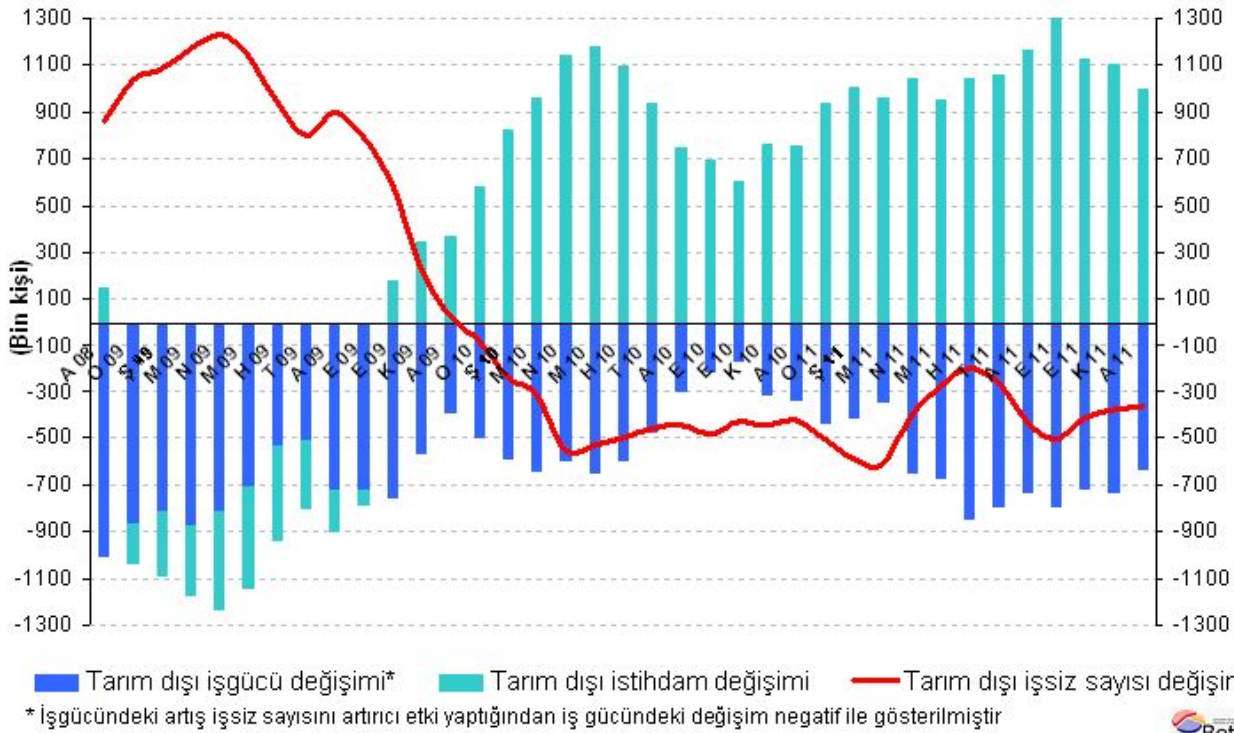
Yönetici Özeti

TÜİK tarafından açıklanan Aralık 2011 dönemi verilerine göre tarım dışı işsizlik yüzde 12 seviyesinde. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik ise yüzde 11,2 seviyesine geriledi. Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre inşaat istihdamında beklediğimiz düzeltme devam etmektedir, tarım istihdamı ise Aralık 2011 döneminde 107 bin azalmıştır.

Geçen yıla kıyasla tarım dışı işsiz sayısı 362 bin azaldı

TÜİK'in 15 Mart'ta açıkladığı işgücü verilerine göre Aralık döneminde (Kasım – Aralık – Ocak) tarım dışı istihdam 18 milyon 79 bin seviyesine ulaşmış bulunuyor. Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 635 bin (yüzde 3,2), tarım dışı istihdam 997 bin kişi (yüzde 5,8) artmış. Tarım dışı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 362 bin azalarak 2 milyon 465 bine gerilemiştir (Şekil 1).

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)

Kaynak: TÜİK, Betam

Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik yüzde 11,2'ye geriledi

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Aralık döneminde Kasım dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 21 bin azalmış ve 20 milyon 631 bine gerilemiştir (Şekil 2, Ek 1 Tablo 1). Tarım dışı istihdam 16 binlik bir artışla 18 milyon 314 bine ulaştı. Bu gelişmeler sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 37 bin düştü ve mevsim

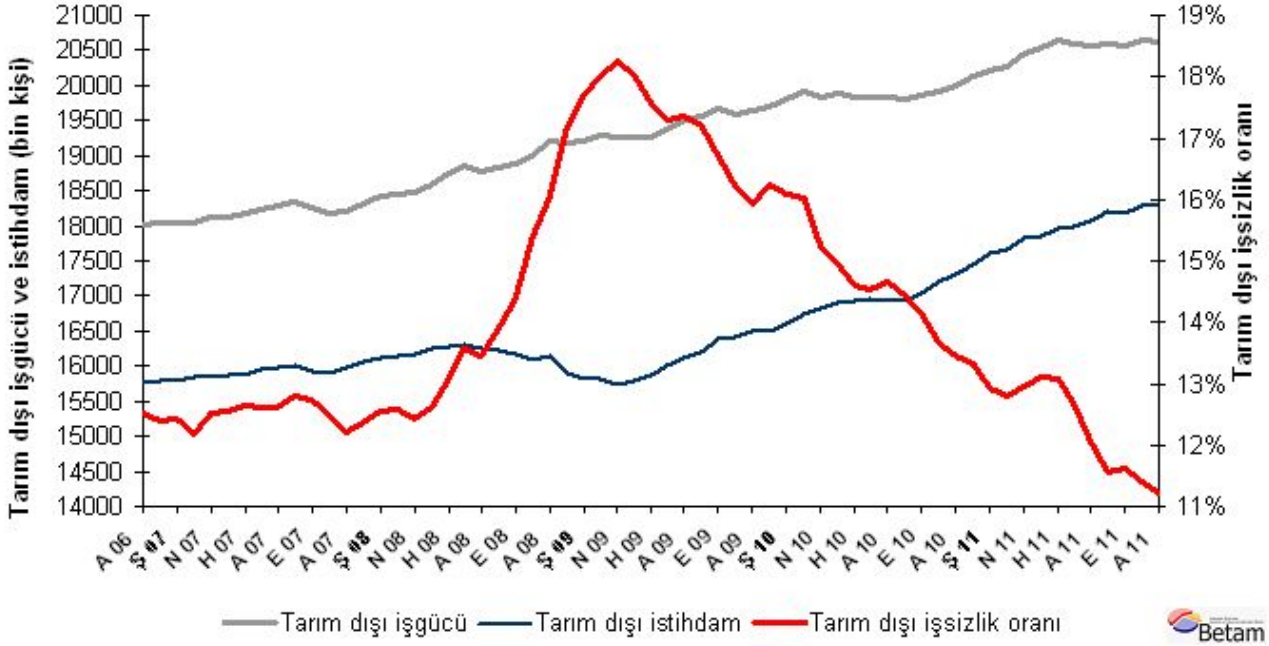
* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

*** Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,4'ten 11,2'ye geriledi. Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre tarım dışı işsizlikteki gerilemenin bir kısmının tarım dışı işgücündeki aylık azalmadan kaynaklandığı görülmektedir.

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

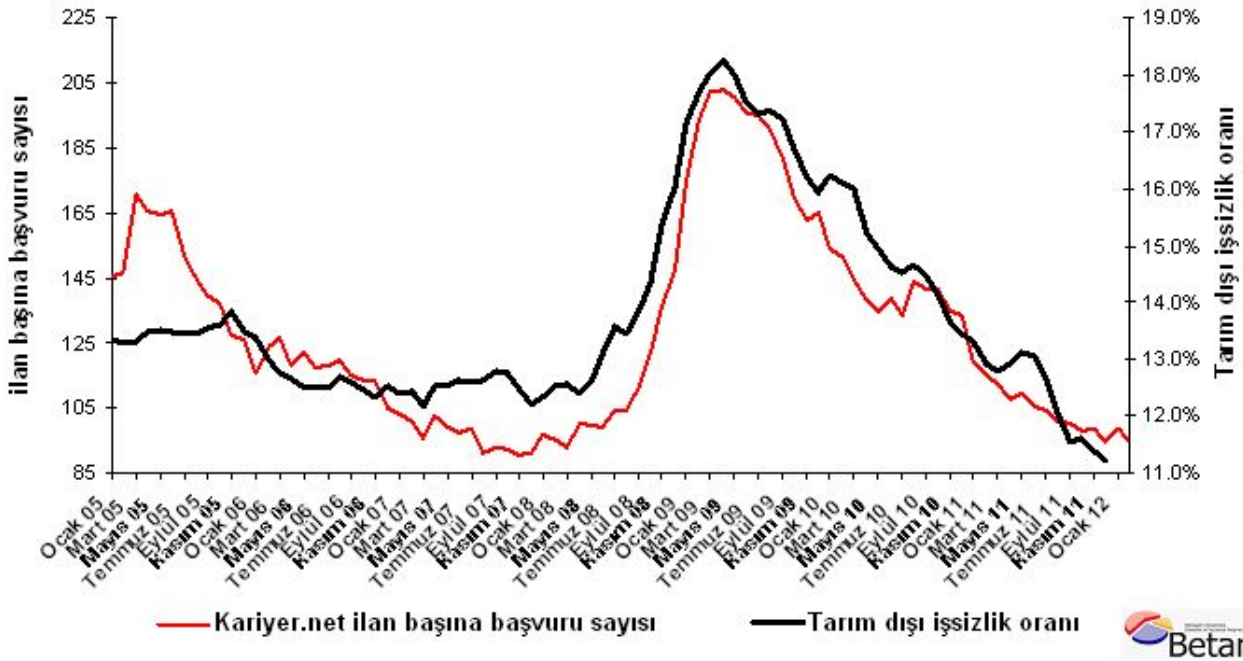
Kaynak: TÜİK, Betam

Kariyer.net verilerine göre Ocak 2012 döneminde tarım dışı işsizlik azalabilir¹

Kariyer.net tarafından açıklanan verilere göre açık pozisyon başına başvuru sayısı Aralık dönemi için yatay seyre işaret etmekteydi, Ocak dönemi için ise tarım dışı işsizlikte az da olsa bir düşüş gözlemleniyor. Tarım dışı işgücündeki artış bir miktar daha yavaşlarsa Ocak 2012 döneminde tarım dışı işsizliğin bir miktar daha azaldığı gözlemlenebilir.

¹ Betam Nisan ayı işgücü piyasası araştırma notundan başlayarak Kariyer.net tarafından sağlanan ve işgücü piyasasının seyrine dair bilgi içeren yeni bir seriyi analizlerine dahil etmişti. Bu seri Kariyer.net internet sitesinde açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını göstermektedir. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır. İlan başına yapılan başvuru sayısı iş arayan kişilerle açık iş pozisyonları arasındaki dengeyi göstermesi açısından işsizliğin seyri ile ilgili ipuçları sağlayabilecek niteliktedir. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlanırken, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır. Şekil 3'te mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ile Kariyer.net tarafından sağlanan ilan başına yapılan başvuru sayısının mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hali gösterilmektedir. Bu iki serinin oldukça uyumlu olduğu açıkça görülmekte, serilerin korelasyonu neredeyse yüzde 90 seviyesine erişmektedir.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı

Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

İnşaatta istihdam kayıpları devam ediyor

Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre birkaç dönemdir inşaatla beklediğimiz düzeltmenin devam ettiğini görüyoruz.² Son üç dönemde inşaatla istihdam kayıpları 150 binin biraz üzerinde görünüyor. İnşaatla istihdam kayıpları sanayi ve hizmetlerdeki istihdam artışlarıyla dengeleniyor.

Uzun bir süredir takip ettiğimiz mevsim etkilerinden arındırılmış tarım istihdamı ise Aralık 2011 döneminde 100 binin üzerinde azalmış bulunuyor.

² Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

EK 1: Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Kasım 08	19002	16079	2923	15.4%			
Aralık 08	19218	16136	3082	16.0%	216	57	159
Ocak 09	19178	15893	3285	17.1%	-40	-243	203
Şubat 09	19219	15820	3399	17.7%	41	-73	114
Mart 09	19293	15817	3476	18.0%	74	-3	77
Nisan 09	19258	15745	3513	18.2%	-36	-73	37
Mayıs 09	19267	15800	3467	18.0%	10	55	-45
Haziran 09	19257	15881	3376	17.5%	-10	81	-91
Temmuz 09	19361	16012	3348	17.3%	104	131	-28
Ağustos 09	19516	16127	3389	17.4%	156	114	41
Eylül 09	19561	16194	3366	17.2%	44	68	-23
Ekim 09	19665	16381	3283	16.7%	104	187	-83
Kasım 09	19591	16416	3175	16.2%	-73	35	-108
Aralık 09	19632	16506	3126	15.9%	40	90	-49
Ocak 10	19687	16490	3197	16.2%	55	-16	71
Şubat 10	19798	16613	3185	16.1%	111	123	-12
Mart 10	19917	16728	3189	16.0%	119	115	4
Nisan 10	19827	16810	3017	15.2%	-90	82	-172
Mayıs 10	19886	16916	2970	14.9%	60	106	-47
Haziran 10	19826	16930	2896	14.6%	-60	14	-74
Temmuz 10	19829	16948	2881	14.5%	3	19	-15
Ağustos 10	19826	16919	2907	14.7%	-3	-30	26
Eylül 10	19793	16934	2859	14.4%	-33	15	-48
Ekim 10	19858	17051	2807	14.1%	65	117	-52
Kasım 10	19920	17200	2721	13.7%	62	149	-87
Aralık 10	19989	17302	2687	13.4%	68	102	-33
Ocak 11	20131	17448	2683	13.3%	142	147	-5
Şubat 11	20214	17600	2614	12.9%	83	152	-68
Mart 11	20266	17669	2596	12.8%	51	70	-18
Nisan 11	20461	17814	2647	12.9%	196	145	51
Mayıs 11	20535	17843	2692	13.1%	74	29	45
Haziran 11	20649	17951	2698	13.1%	114	108	6
Temmuz 11	20605	17994	2610	12.7%	-44	44	-88
Ağustos 11	20557	18077	2480	12.1%	-47	83	-130
Eylül 11	20590	18209	2381	11.6%	33	133	-99
Ekim 11	20577	18189	2388	11.6%	-13	-20	7
Kasım 11	20652	18298	2354	11.4%	75	109	-34
Aralık 11	20631	18314	2317	11.2%	-21	16	-37

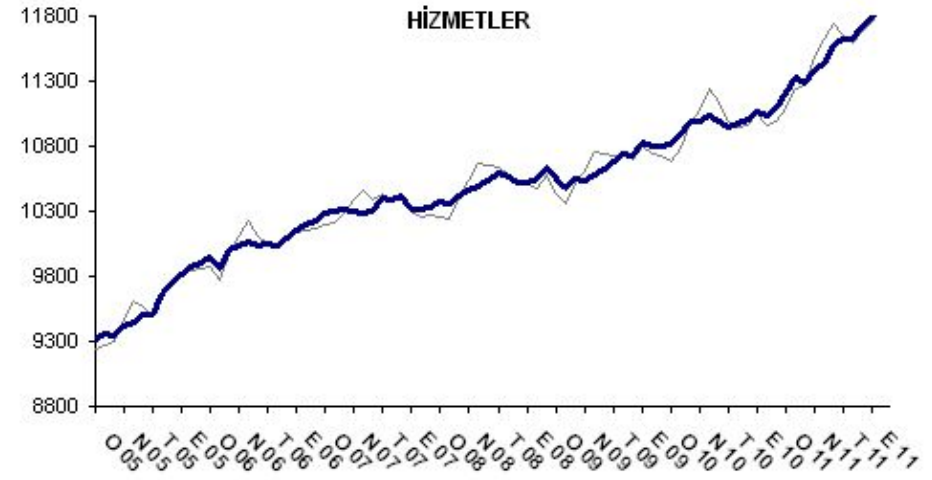
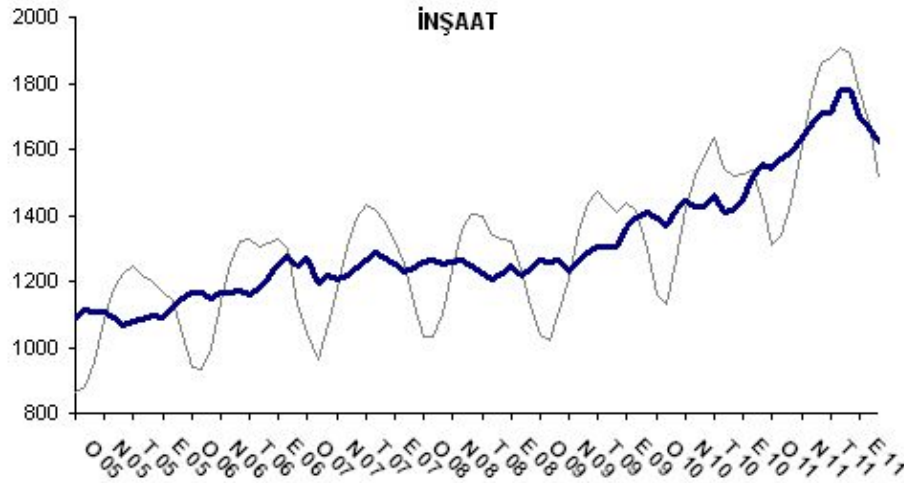
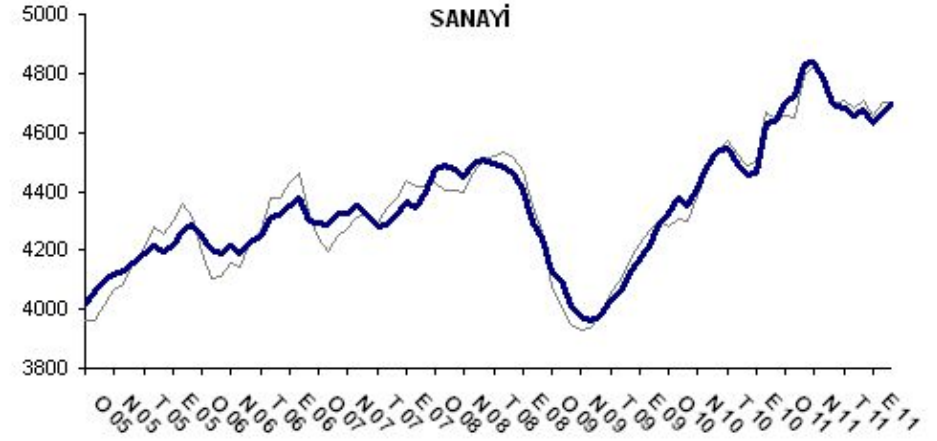
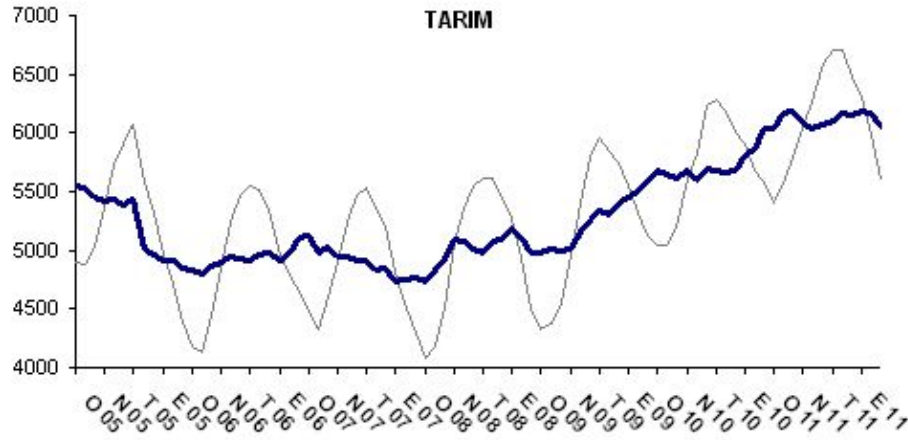
Kaynak: TÜİK, Betam

EK 1: Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Kasım 08	5114	4291	1215	10545				
Aralık 08	4971	4242	1237	10638	-143	-49	22	93
Ocak 09	4985	4127	1263	10548	14	-115	26	-90
Şubat 09	5015	4096	1256	10484	30	-31	-7	-64
Mart 09	4989	4016	1262	10553	-26	-80	6	69
Nisan 09	5008	3976	1229	10531	19	-40	-33	-22
Mayıs 09	5152	3961	1259	10579	144	-14	29	48
Haziran 09	5250	3975	1285	10620	99	14	26	41
Temmuz 09	5336	4036	1302	10680	86	61	17	60
Ağustos 09	5307	4057	1305	10745	-29	21	3	65
Eylül 09	5397	4123	1305	10732	89	66	0	-13
Ekim 09	5452	4169	1364	10823	55	46	59	90
Kasım 09	5506	4215	1391	10803	54	46	27	-19
Aralık 09	5580	4286	1409	10805	74	71	18	2
Ocak 10	5675	4324	1389	10809	96	39	-20	4
Şubat 10	5651	4379	1366	10888	-24	55	-23	79
Mart 10	5610	4353	1413	10995	-41	-26	47	106
Nisan 10	5672	4408	1442	10991	62	54	29	-3
Mayıs 10	5593	4481	1426	11039	-79	73	-17	48
Haziran 10	5703	4532	1426	10993	110	51	0	-46
Temmuz 10	5675	4544	1463	10947	-28	13	37	-46
Ağustos 10	5656	4493	1412	10978	-19	-51	-51	31
Eylül 10	5673	4454	1415	11011	17	-39	3	33
Ekim 10	5805	4462	1450	11068	131	7	35	57
Kasım 10	5860	4631	1514	11034	55	169	64	-34
Aralık 10	6035	4634	1554	11090	175	3	40	56
Ocak 11	6035	4700	1541	11215	1	66	-13	125
Şubat 11	6169	4720	1571	11327	134	20	30	112
Mart 11	6185	4828	1590	11287	16	108	19	-40
Nisan 11	6082	4838	1635	11394	-103	10	45	107
Mayıs 11	6044	4778	1678	11433	-38	-60	42	39
Haziran 11	6073	4693	1709	11582	30	-85	31	149
Temmuz 11	6098	4681	1710	11618	25	-12	1	36
Ağustos 11	6176	4656	1778	11629	78	-25	68	11
Eylül 11	6148	4677	1783	11729	-29	21	5	99
Ekim 11	6184	4630	1701	11787	37	-47	-82	58
Kasım 11	6165	4668	1662	11943	-20	38	-39	156
Aralık 11	6058	4694	1624	11955	-107	26	-38	12

Kaynak: TÜİK, Betam

EK 2: Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)³

Kaynak: TÜİK, Betam

³ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.